

MÁGYAR KURIR.

Nr. 21.

Indult Bétsből, Pénteken, September 9-dikén, 1831.

B é t s.

Ó Ts. Kir. és Apostoli Felsege a' következő kegyelmes levelét méltóztatott Gróf Gyulai Ignátz Hadi Tárnok Úrhoz és az Udvari Hadi Tanáts Praesidenséhez botsátani.

„Kedves Gróf Gyulai! Az Én Sze mélyemhez és a' Státushoz viseltető hív ragaszkodásának bizonyosságai, mellyeket a' Gróf Katonai dítsó pályáján folyvást kimutatott, most midőn szolgálatjának ötvenedik esztendejét eltöltötte, Engemet háládatos érzésemnél fogva arra indít; hogy eránta igen megérdemlett kegyelemnek megújított nyilvános jelét adjam. Vegye a' Gróf Tölem Sz. István Magyar Királyi Rendemnek Nagykeresztjét, abbéli kívánságom kinyilatkoztatásával, hogy a' Gróf az Én szolgálatom viselésében még sokáig életben megtartassék.“

Schönbrunnban Sept. 5-dikén 1831.

Ferentz s. k.

L e n g y e l O r s z á g.

Azon történetről, mellyek Aug. 10-kétől mintegy 20-káig Varsóban véghezmentek, és a' mellyekről, Krakónak 's más helyeknek a' fővárossal való közösülése félbeszakasztása miatt, eddig tsak igen hijános esmérünk volt; az Orosz főhadiszállásról Nadarzinból, részszerént a' Varsói Ujságok, részsze-

rént az oda vitt Foglyok beszédje után, a' következő bizonyos hírt vettük:

Az Orosz seregnek a' Visztula bal partján, az Ország Fő Városa felé minden akadály nélkül való előnyomulása méltó figyelmet és aggodalmat gerjesztett annak lakosiban. Ez az aggodalom meglegedetlenséggé változott, midőn látnák, hogy az Orosz tábor már azon a' lineán t. i. a' Bzura vizén is keresztülment, mellyet ők olyan erős Bástyának gondoltak, a' mellynél még nagy akadályt lehet és ők valósággal fognak is tenni az ellenség elébe. Az a' mód, mellyel a' Lengyel sereg a' Lovitzi *) , később a' Sochaczewi **) állását elhagyta ezt a' közönséges de még eddig tsak

*) Az ellenség jövetelének hírére, a' nélkül hogy az ellentállásról tsak álmodozott volna is, olly móddal szaladt innen el a' lengyel sereg, hogy azon három hidak közül, mellyek ott voltak, tsak egyet tudott elrontani, — ott hagyott sok hadi eszközket, — egy, 1500 betegekre legjobban elrendelt Ispotályt abban 500 betegeket, azoknak Orvosaikkal és Sebörvosaikkal együtt.

**) Az ellenség, a' lengyel tábornak innen lett eltávozásakor talál ugyan ellent állásra, de a' melly ennek t. i. a' lengyel tábornak nem kis kárával esett meg.

halgató meglegedetlenségét már most nyilván valóvá tette. Mert ez után, az úgynevezett pátrióta Klúb igen sok nyomtatványokat osztván ki a lakosok között, — azokban megmutatta, hogy a General Skrzynecki' rendszabásai, nem tsek nem olyanok, mellyeknek a Lengyel győzedelem és annak függetlensége védelmezése volna tzeljok, de sőt inkább azok a lengyel sereg' vég pusztulását bizonyosan magok után fogják húzni.

Ezt a közönséges bizodalmatlanságot észre vévén az Igazgatószék, hogy a' dolog miben léteről, meggyőződjek, szükségesnek látta; hogy General Skrzynecki'hez Boli movba a' Sereg főhadiszállásához Követséget küldjön, mellynek, a' maga tselekedeteit, a' környülállásokhoz intézni, tellyes hatalma legyen. Ennek felszólítására Skrzynecki magát így nyilatkoztatta ki: hogy, mivel az ő kinézése és meggyőződése szerént, az Orosz sereggel való közönséges ütközet által, a' Lengyel vér minden haszon nélkül ontatnék, ő a' Főváros felé való húzódást azzal a' reménységgel tette, hogy az ellenséggel a' hazajavára tsak egyedül annak kőfalai alatt ütközhetik meg. Ugyan ekkor panaszolkodott Skrzynecki arról, hogy sokszori sürgetése mellett is, olly rosszúl volt Varsó a' hadhoz megkívántató dolgokkal felkészítve, hogy a' seregnek a' Fő városhoz való közelítése zavarodásban való jövés nélkül meg nem eshetett volna.

Ezután egy, mind a' polgári mind a' katonai rendnek a' legderékabb tagjaiból álló Haditanáts gyűjtetvén, ennek az a' kérdés tétetett fel a' megfejtésre, hogy valjon megegyezike a' haza érdekével, ha Skrzynecki a' Fővezérséget továbbra is megtartja? az, minekutánna az eddig volt Generalissimusnak,

a' mint az igazság hozta magával, mind katonai talentomát mind vitézségét megemerte és kijelentette, tsaknem egyakarral hozta ezt az ítéletet, hogy a' Fővezérséget Skrzyneckinél, a' környülállásokhoz képpes, mellyek az övéivel éppen ellenkező kinézesű embert kívánának, megtartani semmi esetre nem teli tanátsos dolognak. Ekkor Skrzynecki írásban ezt a' kinyilatkoztatást adta be az Igazgatószéknek: hogy ő ugyan ditsősségre való vágyásból soha sem tőrekedett a' Fővezérségre, és azt tsak azzal az érzéssel válalta fel's viselte mind eddig az ideig, hogy a' Nemzet várakozásának megfelelhesen; mindazáltal, ha a' Nemzeti-Gyűlés, a' Vezérségnek más kézbe való adását szükségesnek tartja, ő enged, és ő lesz első, a' ki az engedelmességben a' legjobb példával fog előlmenni. Ekkor az Igazgatószéktől küldött Követség a' Fővezérséget mindjárt General Dembinskinak adta által. De látván, hogy a' sereg vele meglegedetlen, 's némelly tiszték még nyilván is beszélnek ellene; a' Generalisokat és a' Regiment Obestereit öszve hívatván, azoktól, a' Szavak többsége által General Prondzinski választatott és neveződött ki a' Fővezérségre, a' mit mindazáltal ő el nem fogadott. — Moravski (egy a' Főhadiszállásra küldött Biztosok közzül) mikor Varsóba lett visszajövetelével, küldtetése tselekedeteiről tudósítást tett, egyszersmind azt ajánlotta, hogy ezután a' Generalissimus az Igazgatószék elölülőjének alatta legyen.

Azomban míg ezek így mennének, a' pátrióta Klúbtól fellázasztott nép Skrzyneckit nem tsak, hanem magokat az Igazgatószék Tagjait is nyilván hazaárulóknak kiáltotta, azért hogy halálra nem ítélte azokat, a' kik azzal vádoltattak, hogy az Orosz részhez szítnak, és ekkor követte osztán el a' dühösségbe jött

nép azon kegyetlenséget és gyilkosságot, mellyel az emberiség szent jussain nem kevés sérelem ejtődött és a' mit a' 19-dik szám alatt lévő újság levelünkben a' 150-dik lapon leíránk.

Az Igazgatószék, a' Nép dühösségétől elrettentetvén, mindjárt a' sereghez folyamodott segítségért, és General Rukoviecki, a' ki, Dembinskinek fővezérré lett nevezetése után, a' Városnak ismét Kormányozójává tétetett, a' tsendesség helyreállítására minden eszközket elő vett. Az Igazgatószéknek tagjai, nevezetesen Niemojevski, Moravski, Borzykowski és Lelevel, elbocsátásokat kérő leveleket az Országgyűlésének beadták, — jelentették egyszermind azt is, hogy az Elölülői hívatalt Hertzeg Czartoryski Ádám is, ki még most a' seregnél van, leakarja tenni — a' mi más nap valósággal meg is történt.

Az Országgyűlésnek egyesült két Kamarái állhatatosan elhatározták, hogy a' mint a' szükség hozza magával, a' jelen környüállások között, a' végrehajtó hatalom egyetlenegy személyben egyesíttessék, és a' Nemzeti-Kormányozás, mellyet eddig egy, öt tagokból álló Tanács vitt ezentúl egyetlenegy Elölülőnek kezei közt legyen. Ezen határozás következésében, az Elölülő, távolléte, betegsége vagy halála eseteire egy helytartót választ magának; a' Status igazgatása külömbfele részeire ő nevez ki hat Ministereket; az Országgyűlés' határozásait ő erősíti meg, 's él az előbbi Nemzeti-Igazgató széknek minden felsőségi főjussaival; a' sereg Fővezére néki alatta van, 's az Elölülőnek hatalmában áll azt letenni, 's helyette mást nevezni ki; a' had izenés és békességkötés jussa pedig az egyesült Kamaráknál marad.

E' szerint tsaknem dictatori hatalommal Elölülőnek Gen. Rukoviecki

tétetett, a' ki Helytartójának Niemojevski Bonaventurát választotta. Varsó Kormányozója Chrzanovski lett. — A' Fővezérség Dembinskinél meghagyatott. A' Ministerek neveiről még semmit sem tudunk. Skrzynec-kiről azt mondják, hogy a' seregtől végeképpen eltávozott. Ostrovski a' Nemzeti Garda Commandóját letette.

Rukoviecki új hivatalát azon kezdte, hogy Mycielski Elölülése alatt egy Biztosságot nevezett ki, mellynek az Aug. 15-kén véghez vitt irtóztató tselekedetek Inditóinak kinyomozása és törvénybe való idézése lészen kötelessége. A' most említett Biztosság, a' patriota Klubnak több tagjait, azok között, sok Papokat vettetett már tömlőtze. — Chrzanovski Varsóban kihirdettette, hogy az Igazgató hatalom parantsolatja szerint, a' Kluboknak vége legyen, és hogy mind azokat, kik ne talán titkos gyűléseket tartanának, mint lázzadásindítókat, a' törvény keményen megbüntessen. A' mi Dembinskit illeti, ő is, egy a' sereghez bocsátott parantsolatjában, ezt az Igazgató hatalom védelmezésére, és annak azon Rend feltartására nyújtandó segítségre, felszólítja, mivel a' rendet a' mint mondja, — a' lengyel függetlenség ellenségeinek álnokságok megháborította.

Nadarzynból, az Orosz főhadiszállásról Aug. 23-kán: Aug. 19-kén a' Fővezér szagúldozni indult, de míg Varsóhoz 1/2 mértföldnyire nyomult volna, be esteledvén; a' dolog ütközetre nem mehetett. A' lengyel seregnek igen nagy része a' sántz elebe tegnap ki állítottat, de semmit sem kezdett. General Rosen ellen 10, 12,000 Főből álló tábor rendeltetett, azzal a' parantsolattal, hogy a' sereg dereka vele meg ne ütközzék, azomban az örök az ellenséghez mindenkor igen közel járjanak. — Gen. Rük

diger még a' Rado m környékén van, vele szembe áll egy Lengyel tsapat. — General Kreutz 28 ikban fog ide érkezni. Az ő és a' Rüdiger serege által az egész Orosz hadat 25, 30,000Főből álló gyalogság fogja erősebbíteni.

B u r k u s O r s z á g.

Burkus Status Ujság September 2-kán: Berlinben az egészségre felügyelő Biztosság köz hirté teszi, hogy két rendbéli Doctorok vizsgálása és egyező bizonyítása szerént; Berlinben Aug. 31-kén egy Személy az Ásiai choleraában halt meg. Eppen az a' Biztosság hirdeteti azt is, hogy ugyan tsak Berlinben September 1-ső napjától fogva, több olyan forma nyavalya adta ugyan magát elő, de, hogy Ásiai Cholera volna még eddig be nem bizonyosodott.

F r a n t z i a O r s z á g.

Az Orleáni és Nemouri Hercegek Aug. 26-kán estveli 5 órakor mentek vissza Brüsselhől, Párisba.

A' Párisi Ujságok már több napok óta leginkább a' Pairek méltósága Örökösége felett való Kérdéssel foglalatósodnak. A' Temps a' Pairek örököségének mellette van, és azt mondja, hogy a' Pairek Kamaráját három szempontból nézve, t. i. mint 1) a' Választó-Kamara és 2) a' Korona ellenmértékét, 3) mint Törvénytevő testet, az ő rangjuk örökösége mulhatatlanul szükségessé teszi. Ezen vélekedését azzal támogatja, hogy a' Pairek rangja örököségét 1814 és 1815 esztendőben magok a' liberalis résznek Fejei is ú. m. Comte és Dunoyer, továbbá Constant Mánuel és Benjamin Urak is, nyomos beszédjekben, kihagyhatatlannak állították a' frantzia új polgári alkotmányból.

A' Követek Kamarájának Aug. 29-kén tartott Ülésében azon Biztosok nevezettek ki, a' kik azon Törvényajánlást fogják vizsgálás alá venni, melyet a' Ministeri-Tanáts Elölülője, a' Charta, Paireket illető 23 Tzikkelyének megváltoztatására nézve tett fel.

A' Moniteur Aug. 28-kán írja: Az alatt az egy hónap alatt, mióta a' Követek Kamarája Üléseit tartja, tizenöt törvényajánlások tevődtek elébe. Ezek közzül még tsak négyről végeztek a' több 11 pedig vagy az írószobákban, vagy a' Biztosok kezei között hever. Nagy része az együtt létel idejének, az Elölülő, a' másod- (Vice) Elölülők, Titkokok, és Quaestorok nevezésével, leginkább a' Válaszfelírás felett való Vita-sokkal és így tsupa Előleges munkálódásokkal telt el. Nem kell gondolni, hogy mikor az Ülések félbeszakadni látszanak, semmivel sem foglalatoskodnának a' Követek, — nem — éppen most igen fontos törvények vizsgálásán dolgoznak azok az ő Írószobájikkban. Lehet el gondolni, hogy a' következő tárgyak, ú. m. a' Számadótörvény, a' Budget, a' katonaszedést, az általszállított portékákért adandó vámot (Transito) és a' lerakó helyeket (entrepot) illető törvény, hosszú ideig tartó előre való vizsgálást kívánnak, hát még a' hírtmondók munkája meddig tart? Egyébaránt ez a' dolgok lassú folyása éppen nem újság, úgy volt ez minden Üléseiben ezen Kamarának eleitől fogva.

O r o s z O r s z á g.

A' Pétervári Ujság Aug. 21-kén közli az Orosz Tsászárnak két Kinyilatkoztatását, melyek közzül az egyikben 1-ső (15) Novembertől kezdve Uj Katona szedést parántsol. A' másikkban, először azon Atyai gondoskodásait adja elő, melye-

ket Ó a' Cholera terjedésének akadályoztatása végett kiadott hasznos rendszabásai által alattvalóihoz mutatott, — azon való búsulását, hogy azokat sok helyeken nem csak meg nem tartották, hanem némelly gonosz hírektől elhagyván magokat tsábittatni, azoknak ellene dolgoztak, megtámadván az azok végrehajtására rendelt tisztviselőket, nemkülömben rosszszúl bánván sőt meg is ölvén némelyeket azon személyek között, kik a' magok életét, hogy a' másokét megtarthassák kotzkára tenni sem sajnálják: — és utóljára, őket részszerént a' büntetéstől való félelemre, részszerént pedig tulajdon hasznok nézésére útasítván, inti azoknak szoros megtartására.

H o l l a n d i a.

Hága Aug. 26-kán. Ó Királyi Magasságok az Oranias és Fridrik Hg tegnap éjszaka mentek ismét a' Sereghez, mellyek Belgiumból lett visszajövetelek után, elébbeni szállásokra mind visszatértek. A' mult Szerdán néhány frantzia lovas-Örök mutogatták magokat határszéleinken, hihető azért, hogy meggyőződjenek abban, hogy seregeink a' Belga földet odahagyták. General Gróf Belliard, mint Frantzia Országnak rendkívül való Követe és meg hatalmazott Ministere Aug. 21-kén volt először audientzián a' Belgák Királyánál.

A' Belgák Királyának Aug. 24 és 27-kén költ Parantsolatjai szerént, rendkívülvaló Követeknek és meghatalmazott Ministereknek, azzal a' meghagyással, hogy a' Belgák Királyának Leopoldnak thronusra lett felhágásáról jelentést tegyenek, rendeltettek: 1-ször, A' Burkus és Szász Királyokhoz 's a' Szász-Koburg-Gothai Uralkodó Hertzeghez, Gróf Duval de Beau lieu, kivel mint Követségi Titoknok Báró Vriere Adolf

megyen. 2 or, az Ausztriai, Baváriai, Württembergi, Hessen-Darmstadt és Badeni Udvarokhoz Hoogvorsti Báró Vanderlinden Jó'sef; — Kíséri mint Követségi Titoknok Serruys Károly Ur. — Ugyan az a' Királyi parantsolat Newyorkba Ramsgateba, Calaisba, Havreba és Algierba Consulokat is nevezett ki.

Aug. 24 kéről a' Hágai Staats Courant egy Laistromot közöl, mellyben névszerént vagynak feljegyezve mindazok a' katonák, a' kik a' legutolsó Háboruban vagy meghaltak, vagy megsebesítettek vagy azolta a' seregnél nem találtak. Ezen Laistrom szerént a' megöltettek száma 115-re; a' megsebesítetteké 555 re, és a' nem találtathatóké 60-ra megy. — A' Burkus Status Ujság Kiadójának egy Brüsseli levél Aug. 23-káról azt írja: hogy a' belgasereg vesztesége holtakban alig megyen 400-ra, megsebesítettekben pedig 200-ra. — Tsudálatos dolog ez úgymond a' nevezett Ujság, holott a' Belgáknak olly sok fegyverek és hadiszerszámaik estek a' hollandusok kezébe, — ezt más módon kinem lehet magyarázni, hanem csak abból a' rendkívül való félelemből, melly a' belga seregnek minden lépésit nyomba követte.

A' Luxemburgi Nagyherczegséget Igazgató-Biztosság Elölülőjének egy végzése ezt rendeli: 1-ször, Mivel a' Luxemburgi Nagyherczegség lakosainak Nemzetisége, — mellyet, a' Londoni Conferentzia Protocollumai is azon módon esmertek el, a' mint az, az 1815 esztendei Tractatusokban megerősítődött, — éppen különböző a' Belgákétól; ennél fogva ők azon választásban, melly Aug. 29 kén, és az azt követő napokban, az Uj törvényhozó belga Testet teendő Senatorok és Követek kinevezésére nézve fog tartódni, semmi esetre nem

nem részesülnek. 2 szor Luxemburg városának azon lakosi, ki e' jelen végzésre nem halgatván, a' mondott Választásban megjelennek, a' Városból ki fognak rekesztetni, 's meg nem engedődik, hogy ide valaha vissza térjenek.

Belga Ország.

A' Király Leopold Aug. 27-dikén, a' Brüsselbe érkezett és a' Belgák tsudálkozását méltán magára vont szép rendtartású Frantzia seregeket megvise-gálta, és az után minden Frantzia Tiszteket ebédre hívott.

Brüssel Aug. 27-kén: Az öt Hatalmasságok Meghatalmazottjaiktól, 34-dik Nrus alatt egy új Protocollum érkezett Brüsselbe, a' mellyet Sir Robert Adair, Udvarunknál lévő Anglus Követ, a' Belga Igazgató székkel azonnal közlött. — Foglalatja ez: Az öt Hatalmasságok meghatalmazottjai úgy vélik, hogy nem lesz szükségtelen dolog, Ö Felségének a' hollandia Királynak és a' belga Igazgatásnak egy hat hónapig tartó Fegyverszünést ajánlani, a' melly a' Conferentziának a' Hollandia és Belgium közt lévő egyenetlenség eligazítására szükséges. Az alatt a' két hadakozó Feleknek seregei, azon helyekre, a' hol az ellenségeskedések elkezdődése előtt voltak, vissza menjenek. A' Fegyverszünésért a' Hatalmasságok válalnak ke-zességet, és ha a' két felek közül valamelyik a' meghatározott idő közben azt megrontaná, az, a' Hatalmasságok nyilvános ellenségének fogná magát kinyilatkoztatni.

Aug. 25 kén Tirlemontban adódott ki egy parantsolat, mellyben kitett mozgások szerént a' Frantzia seregeknek September 12 kére, Belgiumból egészen ki kell menni.

Az Antverpiai Journal; Gen. Chas-sének, Gen. Táborhoz küldött leve-léből örömmel jelenti a' Kereskedőknek és Mindeneknek, hogy a' Scaldis vizén való hajókázás Szabadsága minden hajókra nézve éppen abba az állapotba tevődött, a' mellyben az, az ellenségeske-dések előtt volt.

E l e g y e s D o l g o k.

Egy Német Országi Ujság, (die Frankfurter Oberpostamts-Zeitung) azt teszi kérdésben; hogy miképpen lehet-ne enyhíteni, azt a' nagy aggodást, mellyben a' Cholera közelgetésétől való félelem Német Országot, sőt egész Európát helyhezette? Ha úgymond az említett veszedelmes nyavalyától való szorongat-tatást azzal akarná az ember tágitani, hogy a' legliberalisabb alaptételekre épít-tett Okoskodásokkal, mellyek felől né-mellyek olly sokat tartanak, állván elő, kezdené mutogatni, hogy az aggodás helytelen; — nem sokra menne, — hat-hatósan dolgozván ellene igyekezetének azon hivatalos tudósítások, mellyek a' halandóságról, a' nyavalya terhe alatt küszködő Városokból naponként érke-znek. Ha az ember ezeknek a' hivatalos tudósításoknak más formát adna, mint a' miben most megjelennek, — éppen a' volna a' kérdésben forgó tziel elérésének legbizonyosabb eszköze. A' Cholera miatt szenvedő Kerületek és Városokból a' ha-landóságról még ez ideig érkezett tudó-sításokat a' következő négy szakasz alatt vettük; az 1-ső tette a' Megbetegedettek-nek, — a' 2 dik a' meggyógyultaknak, a' 3 dik a' meghóltaknak, a' 4 dik pedig a' még orvosi kéz alatt lévőknek szá-mát. Holott ezeknek a' tzielhozképpest 6nak kellene lenni. Ugyan is az 5 dik szakaszban azoknak a' számát kellene tenni, a' kik más nyavalyákban haltak

meg. Utóljára a' 6-dikban a' halandóság-
nak azon állapotját, a' miben az a' mult
esztendőnek (a' mikor még a' Cholera
nem Uralkodott) ugyan ezen heteiben
és hónapjaiban volt. Az ilyen előadás ál-
tal minden olvasó tsinálhatja olyan ha-
sonlítást, melly őtet megkímélné, attól
a' nagy és még is többnyire sikertelen
fáradtságtól, hogy a' meghóltaknak szá-
mát a' lakosokeval hasonlitsa össze. E-
zenkívül a' nevezett elő adásnak, ha nem
mind is; legalább nagyobb része a' fe-
lől is meggyőzné az olvasót, hogy a'
Cholera által okozott halandóság nem
olyan nagyon sokkal múlja felül a' ren-
des esztendőkben történni szokott halan-
dóságot, a' mint ő, és általában minden
emberek képzelik, — ennél fogva talán
igen sokan megszabadulnának a' jelen
lévő nagy szorongattatástól.

Megjegyzést érdemlő dolog az is,
hogy ez a' kitétel: Cholera. a' Szent
Írásban két helyen fordul elő, — 'sezen
névnek említése mind a' két helyt, a'
józan és mértékletes élésmód-
jára, — úgymint a' mileghathatósb-
bító eszköz az említett dögleletes nyava-
lya ellen — való regulákkal és
intésekkel vagyonegybe köt-
ve. Azon helyek a' Jesus Sirák Könyvé-
ben vagnak. Az első a' XXXVII-dik
Résznek 52, 53, és 34-dik verseiben,
melly a' Vulgata versio szerént így van:
Noli avidus esse in omni epulatione, et
non te effundas super omnem escam; in
multis enim escis erit infirmitas; et avi-
ditas adproximabit usque ad chole-
ram. Propter crapulam multi obierunt,
qui autem abstinens est, adjiciet vitam.
— A' második hely ugyan tsak a' Jesus
Sirák könyvének XXXI R. 22 és 25-dik
verseiben van megírva, így: Quam suf-
ficiens est homini erudito, vinum exi-
guum, et in dormiendo non laborabis

ab illo et non senties dolorem. — Vigi-
lia, Cholera et tortura viro infructuosa.
— A' felhozott két helyeken lévő Cho-
lera szót a' Biblia Német fordítója így
teszi ki: Bauch grimmen-hastsika-
rás, gyomor görts — a' mi az elsőbb je-
lenségei közé tartozik a' Cholera nya-
valyának.

Legújabb tudósítások.

Varsói tudósításokból ezeket ol-
vassuk. Moravszky Ur, lengyel hadi
Miniszter hivataláról lemondott, — Ge-
neral Skrzyniecki, letévé Fővezéri
hivatalát, a' negyedik Regementbe Gra-
natéros közlegénynek beállott. — Utól-
írás: A' Visztula alsó tájékáról az a' tu-
dósítás terjedett el, mellynek hiteles okait
még nem tudhatni, hogy az Orosz tá-
bor állásából kimozdulván, vissza indult.
Sillnóhoz közel a' Visztulán álló hí-
dat, a' mint mondják, tegnap lerontót-
ták, és a' melly éléstácaik ott körül vol-
tak, azokat a' víz bal partjára, nyakra
főre által szállították. Uminski Ge-
nerál hat ezer emberrel nyomba utánna
indult az Orosz sereg osztálynak.

Magyar Ország.

Debreczen. A' 17-dik számú M.
Kurírban Debreczennél a' megbetegedet-
tek és megholtak egyenlő (1354) száma
után ezen jegyzésünkből — újabb leve-
lek szerént sokan kigyógyultak — nyil-
ván ki lehetett hozni, hogy az onnan
felküldetett tudósításban, sem minden
megbetegedettek, sem a' kigyógyultak
száma, nem volt kitéve. — Világosan
kötetszik ez Orvos Doktor Tek. Bacsó
János Urnak Debreczenből, Aug. 31-di-
kén költ, felküldött privat orvosi pra-
xisa tabellájából, melly itt következik:

Hónap napja	Cholera-ban Megbetegedtek.	Meghaltak.	Kigyógyultak.	Orvoslás alatt maradtak.
Jul. 24	1	—	—	1
— 25	10	4	—	7
— 26	5	2	—	10
— 27	—	—	—	10
— 28	17	8	—	19
— 29	45	5	1	60
— 30	50	8	2	80
— 31	29	3	5	101
Aug. 1	28	5	3	121
— 2	30	13	1	137
— 3	19	4	9	143
— 4	31	12	2	160
— 5	35	6	14	175
— 6	31	4	12	190
— 7	41	5	9	217
— 8	21	5	7	226
— 9	6	4	13	215
— 10	4	2	12	205
— 11	6	3	4	204
— 12	13	2	5	210
— 13	8	1	3	214
— 14	9	2	5	216
— 15	16	4	5	223
— 16	11	3	4	227
— 17	10	1	4	232
— 18	14	4	5	237
— 19	16	2	4	247
— 20	10	8	10	239
— 21	19	3	7	248
— 22	8	4	6	246
— 23	6	7	42	206
— 24	10	2	20	149
— 25	8	3	25	174
— 26	8	5	8	169
— 27	5	1	37	136
— 28	5	2	27	112
Summa — 562	142	311	112	

Budán Sept. 4-dikén. Az utóbbi előadás oltá, melyet Ujságlevelünk 20 Számában közlöttünk, ismét egygyel szaporodott a' 72 Törvényhatóságok száma, melyekben a' Cholera nyavalya eddig elterjedett. Ez Lötse Sz. K. Városa. Hivatalos jelentések szerint tehát 1,464 helységet 's városokat lepett már meg, melyekben 124,474 choleras betegek közül 34,522-ten meggyógyultak, 62,280-non meghaltak, és még orvoslás alatt 27,672-ten vannak.

Posonban az ottani Orvos Doctoroknak Sept. 5-dikén kiadott jelentések szerint az egészség állapotja még mind ez ideig megnyugtató.

H i r d e t é s .

Debreczen. — Könyváros Néhai Nemes Özvegy Csáthy György né Aszszony, minekutánna szeretett Férjének Néhai Nemes Csáthy György Úrnak halála után, a' Hazai Litteraturát Könyv-Kereskedésének 14 Eszten-dökig, a' legnagyobb szorgalommal és pontossággal volt folytatása által terjeszteni szerentséje volt: a' Hazánkat pusztító Cholera nyavalyában 4 napi betegsége után az örökké valóságba által költözött, Könyv-Kereskedését, 's ez által a' Nagyrédmű Közönségnél továbbra is szolgálatját három Fijainak — kik a' tisztelt Közönséget azon bizodalomért, melyet b. e. Edes Annokba helyeztetni méltóztatott, alázatossan kérik, 's annak megfelelni kötelességeknek tartják — mint Örökösseinek hátra hagyván.

Szerkesztetű és Kiadó Márton J ó's e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)